

Udruženje građana češkog porijekla
Spolek občanů českého původu

česká beseda

Sarajevo

Zpravodaj č. 1/2009

Období od 01.01.2009 do 30.06.2009.

Vážení členové!

Když se podíváme zpět na předchozí období, můžeme s radostí konstatovat, že se nám podařilo to, co jsme plánovali v prosinci loňského roku.

Začátkem roku naše pracovní schůzka nám dala příležitost mluvit o všech těch věcech, které chceme udělat v letošním roce, a myslím, že jsme udělali hodně. Konalo se Volební schromáždění, také je realizován projekt spolupráce s ostatními asociacemi "menšinových" Spolků ve spolupráci s místní vládou - obec Novo Sarajevo, byl uspořádán nádherný večírek pro členy České besedy na výletě ve Fojnici a Brusnici. S velkým zájmem jsme se zúčastnili všech činností organizovaných Velvyslanectvím České republiky v Bosně a Hercegovině původem půlročního českého předsednictví Evropskou unií. Řadou velmi zajímavých tematických výstav se Česká republika představila sarajevské veřejnosti, a mnoho z těchto akcí se konalo i v Banja Luce, Mostaru a Tuzle. V tomto čísle Zpravodaje doporučujeme text, který nám dostavila Jadranka Šuster. Doufám, že v Ročence 2009 dáme podrobnější diskusi s těmito událostmi. Některé z nich připravujeme pro naše webové stránky.

Musím dodat, že zájem mladých lidí pro práci ve Sdružení je třeba ocenit. S Gordanou Frimel, která pravidelně koriguje všechny naše články, jak pro Zpravodaj i Ročenku, také všechny ostatní relevantní články a překlady našich členů z českého jazyka, Una Dobrinic, původně Růžička, od loňského roku člen Sdružení, na Volebním schromáždění přijala závazek, že bude v budoucnu nový pokladník, a Atila Šalaka připravil fotografickou dokumentaci vztahující se k výsadbě, "Pančičevih smrků" v budoucím "Parku národnostních menšin." Chci využít příležitosti, abych znovu poděkoval všem, kteří se podíleli na realizaci tohoto významného projektu, který byl

zahájen v České besedě Sarajevo. Především děkujeme Ministerstvu zahraničních věcí České republiky - oddělení krajanů, které financovalo nákup sazenic, starostu obce Novo Sarajevo, panu Koldzo, který je ve spolupráci s JP "Park" pomohl že sazenice jsou zasazeny v atraktivní lokalitě v ulici Zmaja od Bosne, naproti hotelu Bristol, a všem Sdružením, kteří se zúčastnili této akce, a to jsou Sdružení Maďarů HUM, Sdružení Poláků Polša, KD Cankar, Sdružení občanů italského původu a samozřejmě, všem členům České besedy Sarajevo. Byla zahájena iniciativa ve spolupráci s magistrátem města Novo Sarajevo, že tento park dostane jméno "Park národnostních menšin."

V březnu 2009, na setkání s ředitelem "Knihoven města Sarajevo," panem Mesudem Smajicem, domluveny jsou předpoklady pro otevření "Českého koutku" v některé ze stávajících knihoven ve městě. Česká beseda poskytne sto titulů, které našemu Sdružení věnuje Velvyslanectví České republiky v Bosně a Hercegovině, a určitý počet titulů v českém jazyce pro tento účel předají i sami členové Sdružení. Je důležité říci, že jsme navázali kontakt s předsedou České besedy Mačinog Brda, panem Emilem Bočkem, který nás informoval, že jeden díl knih, které patřily knihovně České besedy Sarajevo do doby roku 1957, je stále zachován. Pro účely vyjasnění, je třeba poznamenat, že po ukončení práce sarajevské Besedy v roce 1957 celý archiv z tohoto období byl převezen na Mačino Brdo. Konkrétně, jejich Beseda byla během tohoto období neaktivnější Sdružení Čechů v Bosně a Hercegovině. Pro začátek dvě desítky titulů mohlo by se najít na policích budoucího "českého koutku" Finanční aktiva po našem přihlášení na Veřejnou výzvu, zabezpečil Fond pro činnost knihoven Sarajevo. Doufáme, že plánované aktivity vztahující se k otevření "Českého koutku", budou realizovány do konce roku 2009.

Letošní kandidát na jednoměsíční kurz českého jazyka, který se koná v Dobrušci je Tomislav Krzyk a za dvoutýdenní kurz Pravidel českého jazyka, který se bude konat v Praze, i tento rok se přihlásila Jadranka Šuster.

Projekt digitalizace časopisu " Česká beseda" od roku 1997 až do konce roku 2006 byl úspěšně dokončen. Digitální vydání všichni zainteresovaní mohou objednat za cenu 30,00 KM

Zpracovala: Jovanka Manzalović Šalaka

Volební shromáždění

Sdružení občanů českého původu "Česká beseda" Sarajevo organizovalo volební shromáždění 20.03.2009 v prostorech kláštera sv. Ante na Bistriku. Potvrzeno je staré vedení a doplněné jsou Stanovy Sdružení. Plán je vytvoření monografie Čechů v Sarajevu začátkem 20. století. Proto zveme všechny občany, kteří mají informace a dokumenty, aby se podíleli na tvorbě této monografie.

Leona Sabolek

Z Volebního shromáždění v tomto čísle Zpravodaje vytýkamo:

Volební shromáždění "Česká Beseda" Sarajevo
Františkánský klášter sv. Anto
Sarajevo, 20.03.2009

PROGRAM:

Pracovní výbor:

Jovanka Manzalović Šalaka

Tomislav Krzyk

Karmela Smolik

Stanovení počtu přítomných členů;

Závěry z posledního Shromáždění -
podepisování Zápisu z posledního Shromáždění;

1. Zpráva o činnosti za období od 30. června 2007 až 20. března 2009 - připravila Jovanka Manzalović Šalaka;

2. Finanční zpráva – Připravil Tomislav Krzyk a Dozorčí rada;

3. Stanovy - Článek 25 a čl. 33;

4. Navrhovaný seznam pro hlasování ...
(Hlasování pro celý seznam, nebo jednotlivě?)

5. Různé;

a) Založení Federální rady NM-, a co vychází z Federálního zákona o menšinách - Tomislav Krzyk;

b) Dopis z Banja Luke - návrh na zřízení Svazu Čechů Bosny a Hercegoviny - vysvětlení;

Postoj rady je následující: V zásadě založení Svazu se podporuje s tím, že se začne iniciativa za vytvoření Svazů na úrovni RS a Federace Bosny a Hercegoviny, a cílem je, aby se zapojily do budoucího Svazu všichni Sdružení Čechů a občanů českého původu;

c) Pozvání z Prijedoru – 18. dubna 200. Festival Českých besed;

Návrh představenstva je, aby Dubravka Hadžikadunić šla na Festival a zastupovala Českou besedu Sarajevo, a Sdružení by pokrylo cestovní výlohy.

d) Navrh Jany Staré o schůzkách s procvičováním českých písní;

Návrh Dozorčí rady je, aby se Sonja Milošević Krzyk s ohledem na její hudební vzdělání, připojila aktivně k práci této skupiny, a Jadranka Šuster by zajistila jazykovou pomoc. Pokud jde o prostor, paní Jana Stará nabídla možnost stýkat se jednou měsíčně u ní doma.

e) Pozvánka na sběr knih pro knihovnu - duben 2009;

f) Přihláška na výstavu Tvořivost ve volném čase" - duben 2009 - Praha ve fotografiích;

g) Překlad Perly starověku - na konci roku 2009 překlad by byl vydán;

h) Metodika sběru archivního materiálu pro výrobu monografie - Tomislav Krzyk;

i) Akční plán pro rok 2010 - do dnešního dne nikdo nepředložil ani jeden návrh, proto Dozorčí rada předložila do plánu všechny obvyklé roční činnosti Sdružení. Speciální projekt zahrnuje činnosti související s tiskem a propagací Monografie o Čechama;

"ŠKODA" na Balkáně

Jedna z akcí Velvyslanectví České republiky v letošním roce, u příležitosti českého předsednictví v Evropské unii, bylo uspořádání výstavy o historii přítomnosti vozů Škoda v balkánském regionu. Výstavu, zřízenou v ASA Art Gallery v Sarajevu, formálně 2. března 2009 otevřel velvyslanec ČR Jiří Kuděla a generální ředitel ASA Holding Nihad Imamovic .

Na těchto fotografiích jsou první modely značky Škoda na Balkáně - auta, která se účastnila automobilových závodů, poštovní vozidla, atd. Je zajímavé, že auta Škoda vozila i rakousko-uherské hodnostáře, dokonce i arcivévodu Františka Ferdinanda během jeho osudové návštěvy Sarajeva. Byl ukázán video záznam věnován českému automobilovému průmyslu. Byly postavena autíčka - modely některých z nejstarších a nejnovějších typů tohoto oblíbeného vozu. V přední části ASA Holding, bylo vystaveno dobře zachovalé auto Škoda Felicia, registrace s BH, staré padesát let. Za něj, velvyslanec Kudela řekl, že nyní má velkou hodnotu jako oldtimer.

Když jsem před několika lety, jako student kurzu českého jazyka v Dobrušce, slyšela, že je na programu návštěva továrny "Skoda" v městečku Kvasiny, přemýšlela jsem, co by tu mohlo být zajímavé v souvislosti s krásnými českými hrady, bohatými muzei, kouzelnými botanickými zahradami. Továrna jako továrna, jsem si myslela nejen já, ale také většina "Krajanů" v kurzu.

Nicméně, tato návštěva byla velmi zajímavá. Z hlavního závodu v Mladé Boleslavi, a to kvůli nám, přijely dvě dívky-průvodkyně. Všichni jsme si nasadili ochranné brýle a vydali se na prohlídku - vše je robotizováno a automatizováno, a tovární haly čisté, jak v restauraci a ne v kovoprůmyslu!

Řekli nám, že tu kdysi existovala továrna motocyklů "Jawa". A na motocykl charakteristické hnědočervené barvy mě vážou mé nejranější vzpomínky z dětství, protože můj otec, dnešními slovy řečeno, byl vášniví "biker". Měli jsme dokonce jeden čas Jawino přípojné vozidlo, lodičku, (s odklápěcí střechou - důvod naší dětské nekonečné radosti), získané v České republice, tak celá rodina šla na výlety společně. Později jsme měli dvakrát vůz Škoda.

IN MEMORIAM

Anka Králík rozena. Premužić zemřela 15. ledna 2009

Anton Mikolášek - Toni zemřel 23. května 2009

Všechno výše uvedené bylo víc než motivace abych byla přítomná na otevření výstavy v galerii holdingu ASA.

Jadranka Šuster

I letos květiny na hrob Karla Paržika

U příležitosti 67. výročí úmrtí Karla Paržika 16 června 2009, členové České besedy Sarajevo navštívili jeho hrob a položili květiny.

Rada národnostních menšin

Rada pokračovala v práci podle dohodnutého harmonogramu a podle pracovního Programu na rok 2009. V první polovině roku 2009 konala se čtyři zasedání a kulatý stůl na téma "Postavení národnostních menšin v Bosně a Hercegovině, ústavních změn a doplnění volebního zákona Bosny a Hercegoviny". Rada obdržela nového člena a to z černohorské menšiny, zatímco v procesu přijímání je člen turecké menšiny.

V rámci sledování Akčního plánu na vzdělávací potřeby Romů a dalších národnostních menšin v Bosně a Hercegovině, byla ukončena návštěva Ministerstva školství a vědy FbiH v Mostaru, Ministerstva školství na Kantonu Sarajevo, Centrumu pro vzdělávání a rozvoj vzdělávací technologie v Pedagogickém institutu v Sarajevu, Ministerstva školství Tuzlanského kantonu v Tuzle Ministerstva školství RS v Banja Luce. Na konci roku, po dokončení všech plánovaných návštěv bude provedena analýza celkové situace na toto téma.

Člen Rady: Jovanka Manžalović Šalaka

Akční plán na období
od 01.07.2009 do 31.12.2009

1. 1.Zpravodaj č.1/2009 ;
2. Postavení výstavy "Tvořivost ve volném čase";
3. Oslava sv. Václava;
4. Dokumentární film o "Malém loutkovém divadle" - psaní skripta po zadané synopsi;
5. Sbírka archivních materiálů pro monografii Češi v Sarajevu;
6. Otevření "českého koutku" - Knihovna Sdružení;
7. Vánoce a Nový rok shromáždění;

Důležitá poznámka: *Pomoc při realizování těchto aktivit všech zúčastněných členů Sdružení je vítána.*

S tímto Zpravodajem v příloze:

Kronika - Učitel Ludvik JAROŠ

Čsl. doplň. Škola v Sarajevu - Česká škola v Sarajevu 1905-1934 "Úvod"

Sarajevo, 30.06.2009

Řídící výbor České besedy Sarajevo

Zpravodaj připravila: Jovanka Manžalović Šalaka
Lektorisala: Gordana Frimel
Přeložil Jaroslav Kořízek
Příprava a tisk: Igor Sivjakov